

OBSAH

Předmluva	9
1. DETERMINANTY	11
1.1. Determinanty 2. řádu	11
1.1.1. Soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	11
Základní pojmy	11
1.1.2. Determinanty 2. řádu	15
1.1.3. Vlastnosti determinantů 2. řádu	19
1.1.4. Vyloučení jedné neznámé ze soustavy dvou rovnic o libovolném počtu neznámých	23
1.2. Determinanty 3. řádu	25
1.2.1. Soustava tří lineárních rovnic o třech neznámých	25
1.2.2. Determinanty 3. řádu	26
1.2.3. Vlastnosti determinantů 3. řádu	32
1.2.4. Subdeterminanty a algebraické doplňky determinantů 3. řádu	34
1.2.5. Vyloučení dvou neznámých ze soustavy tří rovnic o libovolném počtu neznámých	39
1.3. Determinanty n -tého řádu	42
1.3.1. Determinanty 4. řádu. Společné rysy definice determinantů 2., 3. a 4. řádu	42
1.3.2. Determinanty n -tého řádu	51
1.3.3. Vlastnosti determinantů n -tého řádu	56
1.3.4. Subdeterminanty a algebraické doplňky $(n - 1)$ -tého řádu determinantů n -tého řádu	62
1.3.5. Rozvinutí determinantu podle prvků jeho jedné řady	70
1.3.6. Cramerovo pravidlo	73
1.4. Laplaceova věta. Součin determinantů	78
1.4.1. Subdeterminanty a algebraické doplňky k -tého řádu determinantu n -tého řádu	78
1.4.2. Laplaceova věta	79
1.4.3. Součin determinantů	85
1.5. Praktické metody výpočtu determinantů	90
1.5.1. Numerický výpočet determinantů	90
1.5.2. Výpočet determinantů s obecnými prvky	101
2. GAUSSOVA ELIMINAČNÍ METODA ŘEŠENÍ SOUSTAV LINEÁRNÍCH ROVNIC	107
3. VEKTOROVÝ PROSTOR A ZÁKLADNÍ POJMY TEORIE MATIC	113
3.1. Základní pojmy o vektorech jako uspořádaných n -číslicích	113
3.1.1. Pojem číselného vektoru	113
3.1.2. Základní početní operace s číselnými vektory	114
3.1.3. Vlastnosti součtu číselných vektorů a součinu číselného vektoru a čísla	116
3.2. Soustavy číselných vektorů	117
3.2.1. Lineární kombinace vektorů	117
3.2.2. Lineární závislost a lineární nezávislost vektorů	122
3.2.3. Báze soustavy vektorů	129

3.3. Základní pojmy teorie matic	135
3.3.1. Pojem matice. Druhy matic	135
3.3.2. Hodnost matice	141
3.3.3. Základní algebraické operace s maticemi	149
Násobení matice číslem	149
Sčítání a odčítání matic	150
Násobení matic	153
Mocniny matic a polynom matice	161
Souměrné matice	162
Vlastnosti součinu matic. Nulové dělitelé matice	164
Hodnost součinu dvou matic	167
Kontrola správnosti součinu matic	169
3.3.4. Matice inverzní k dané matici	172
3.3.5. Inverze čtvercových matic	174
3.3.6. Matice elementárních úprav	180
3.3.7. Gaussova metoda inverze matic	183
3.4. Vektorový prostor	187
3.4.1. Základní definice	187
3.4.2. Izomorfismus	190
3.4.3. Podprostory vektorového prostoru	191
3.4.4. Transformace souřadnic při změně báze vektorového prostoru	194
Sovislost mezi dvěma bázemi téhož prostoru	194
Transformace souřadnic vektorů	198
3.5. Euklidovský prostor	208
3.5.1. Skalární součin dvou vektorů. Definice euklidovského prostoru	208
3.5.2. Délka vektoru. Úhel dvou vektorů	210
3.5.3. Ortogonalita vektorů	212
3.5.4. Ortogonální báze	213
3.5.5. Kolmice z bodu na daný podprostor	216
3.5.6. Izomorfismus euklidovských prostorů	220
3.5.7. Gramův determinant	222
4. OBECNÉ SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC	226
4.1. Konzistence obecných soustav	226
4.2. Soustavy nehomogenních rovnic	227
4.3. Soustavy homogenních rovnic	231
5. SOUSTAVY LINEÁRNÍCH NEROVNOSTÍ	236
5.1. Základní pojmy	236
5.1.1. Soustavy lineárních nerovností o jedné neznámé	236
Jedna nerovnost o jedné neznámé	236
Soustava dvou lineárních nerovností o jedné neznámé	237
Soustava $n(n > 2)$ lineárních nerovností o jedné neznámé	237
5.1.2. Soustavy lineárních nerovností o dvou neznámých	239
Jedna nerovnost o dvou neznámých	239
Soustava n -nerovností o dvou neznámých	241
5.2. Několik pojmů z geometrie n -rozměrných prostorů	243
5.2.1. Nadroviny n -rozměrného (geometrického) prostoru	243
5.2.2. Přímky a úsečky v n -rozměrném prostoru	245

5.2.3. Pojem konvexního tělesa	247
5.2.4. Poloprostory n -rozměrného prostoru	248
5.3. Obecné soustavy lineárních nerovností	251
6. KONVEXNÍ MNOŽINY	253
6.1. Pojem konvexní množiny	253
6.2. Některé speciální konvexní množiny	257
6.3. Konvexní množiny a lineární programování	261
7. LINEÁRNÍ OPERÁTORY	267
7.1. Funkce vektorového argumentu	267
Funkcionál	267
Lineární operátor	268
7.2. Matice lineárního operátoru	268
7.3. Základní početní operace s lineárními operátory	269
Inverzní operátor	271
7.4. Polynom operátoru a polynom matice (operátoru)	271
7.5. Souvislost mezi maticemi operátoru při různých bázích	272
Podobné matice	273
7.6. Charakteristické vektory a charakteristická čísla matice (operátoru)	274
7.7. Cayleyova—Hamiltonova věta a její užití	284
7.7.1. Cayleyova—Hamiltonova věta	284
7.7.2. Užití Cayleyovy—Hamiltonovy věty k inverzi matic	286
7.7.3. Charakteristická čísla maticových polynomů	288
7.8. Výpočet charakteristických polynomů a charakteristických čísel matic	290
7.8.1. Výpočet charakteristických polynomů matice. Krylova metoda	290
Metoda neurčitých koeficientů	292
Le Verrierova metoda	293
7.8.2. Výpočet charakteristických čísel	294
8. MATICE	299
8.1. Maticové rovnice	299
8.1.1. Maticové rovnice s jednou neznámou maticí	299
8.1.2. Lineární soustavy maticových rovnic	301
8.2. Rozdělené matice	305
8.2.1. Pojem rozdělené matice	305
8.2.2. Základní početní operace s rozdělenými maticemi	307
8.2.3. Inverze matic jako rozdělených matic	309
8.3. Některé rozklady matic a jejich užití k inverzi	316
8.3.1. Inverze trojúhelníkové matice	316
8.3.2. Rozklad dané regulární matice v součin dvou trojúhelníkových matic	319
8.3.3. Inverze matic po rozkladu v součin dvou trojúhelníkových matic	325
8.3.4. Inverze matic lišících se prvky jedné řady	329
8.3.5. Součinný tvar inverzní matice	332
8.4. Řady matic	337

8.4.1. Modul a norma matice	337
8.4.2. Limita posloupnosti matic	341
8.4.3. Řady matic	342
8.4.4. Řady mocnin matic	344
8.4.5. Zpřesnění prvků inverzní matice vypočtených přibližně	346
Výsledky cvičení	352
Literatura	362
Rejstřík	363